

Põhikooli II aste

5. klass

Muuseumitundide külastamiseks on vajalik eelregistreerimine. Tunnid on tellitavad teile sobival ajal ja laste vanusele vastavas pikkuses.

Aastaringsed muuseumitunnid

TEEMA	MUUSEUMITUND/ PROGRAMM/KESTUS	SISU/TEGEVUS(ED)	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
Koolielu	Karilatsi koolitund (1,5 tundi)	Vanaaegne koolitund Karilatsi koolimajas, kus koolipreili juhendamisel saab lugeda ja rehkendada ning sule-tindiga kirjutada. Räägime kooli(lapse)elust vanasti ja vaatame ringi näitusel „Kuke kannul kooliteel“.	Ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Taluelu	Tuli - kõige peremees (1,5 tundi)	Pirrust petrooleumilambini. Kuidas saadi ja hoiti tuld enne tikkude tarvituselevõttu? Mis valgustas pimedat rehetuba? Valgus-soojusallikatest ja paljust muust vestleme muuseumitunnis.	Ajalugu.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Muuseumid ja arhiivid	Muuseumid ja arhiivid (1,5 tundi)	Tutvustame muuseumi ja arhiivi olemust. Saame teada nende erinevusest. Vaatame mida hoitakse arhiivis ja missuguseid esemeid muuseumis.	Ajalugu. Muuseum. Arhiiv.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
Taluelu	Talulaste mängumaa (2,5 tundi)	Programm koosneb kuuest 20-minutilise osast. Mängime mängu, mida mängiti 100 aasta eest - osavusmängud, töid jälgendavad mängud ja liikumismängud. Meisterdame mänguasju.	Eesti keel, inimeseõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
Orienteerumine	Maastikumäng Karilatsis (1,5 tundi)	Orienteerumismäng võistkondadele muuseumi õuealal. Mängus ei ole oluline kiirus, vaid tuleb üles leida määratud punktid, lahendada ülesandeid-mõistatusi ning vastata õigesti mängu kontrollküsimustele. Võimalik on valida ka võrokeelne mänguvariant.	Ajalugu, eesti keel, kehaline kasvatus, loodusõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Eesti (rahva)kultuuri-tegelased	Fr. R. Kreutzwald kui eesti rahuseepose looja (1 tund)	Tutvustatakse Kreutzwaldi osa eepose koostamisel. Vaadatakse "Kalevipoja" erinevaid väljaandeid lastele. Jututuba: räägitakse üks lugu "Kalevipojast" ja kuulatakse värsskatkendit eeposest.	Kirjandus, eesti keel.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee

	"Kalevipoeg". Tunne oma rahvuseepost (1 tund)	Jututuba: räägitakse üks lugu "Kalevipojast". Vaadatakse "Kalevipoja" erinevaid võõrkeelseid väljaandeid. Viktoriin.	Kirjandus, eesti keel.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Omalooming	Õuesõppe päev Kreutzwaldi juures (1 tund)	Õuesõppe päeval esitatakse muuseumi aias õppeaasta jooksul valminud omaloomingulisi töid (jutud, luuletused, "Kalevipoja" sündmustiku edasiarendused vm).	Kirjandus, eesti keel.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Ajalugu, kodukoha lugu	Ajaloo allikal (45 minutit)	Muuseumikogus on vanad ja veel vanemad asjad. Miks just need? Kust ajaloolased teavad, mis ajaloos juhtunud on? Millised on kirjalikud ja millised esemelised allikad, kuidas neid lugeda? Mis siis, kui sündmused pole kirja pandud? Kes on arheoloog ja mida ta uurib? Tunnis vaatame kiviaegseid Tamula, Kääpa ja Villa haua- ja asulaleide ning ka hilisematest aegadest pärit arheoloogilisi ja ajaloolisi museaale ja ürikuid ning räägime nende leidmis- ning interpreteerimislugusid.	Ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
Kodukoha lugu	Elu ümber Tamula (1,5 tundi)	Vaatame muuseumifondis olevaid kalapüügiiristu, püüame ka kalu mitmel erineval moel (kalapüük on mänguline). Vaatame, kuidas on Tamula järv läbi aegade muutunud, mida head on meile järv andnud. Meisterdame endale kala.	Loodusõpetus, ajalugu, tööõpetus.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
Rahvajutud	Ükskord ammu, ammu... (1,5 tundi)	Rahvajutud, legendid, mõistatused, rahvalaulud-mängud, kõigile teada-tuntud muinasjutud... Kas teadsite, et võite need kõik leida Karilatsi Vabaõhumuuseumist? Kui ei, siis tulge neid otsima ja leidma. Saab nii jutte kuulata, kui neid ise vesta ja mõne jutu võib isegi valmis mõtelda.	Kirjandus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
	Rahvaluuletekstide tutvustamine (1 tund)	Tutvustatakse hiiu- ja vägilasmuistendeid (Kalevipoeg, Suur Tõll). Kalevipojaga seotud muistendid Võrumaal. Film "Suur Tõll".	Kirjandus, eesti keel.	Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memoriaalmuuseum, tel +372 7821 798/+372 56297242 ja info@lauluisa.ee lauluisa.ee
Muuseumikogud	Tulmest museaalini (1,5-2 tundi)	Muuseumi „köögiPOOLT“ tutvustav muuseumitund. Teeme praktiliselt läbi, kuidas ühest esemest/fotost/dokumendist saab muuseumiese ehk museaal. Tunni lõpuks valmib mininäitus.	Ajalugu, kirjandus, kunstõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
	Muuseum kohvris (45 minutit)	Kohvritunnid sobivad ilmestama ainetunde, kus on juttu Eestist ja eestlastest. Programm elavdab koolitundi, tekitab huvi muuseumi ja seal hoiul olevate esemete vastu ning ärgitab lapsi ka oma ümbruskonnas huvilisema pilguga ringi vaatama, sest iga möödunud päev on ju juba ajalugu.	Ajalugu, kirjandus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

Rahvakalender ja tähtpäevad

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	SEPTEMBER			
5. - 6. september	Mürgiseene nädal (1,5 tundi, koos tootlustuse ja muuseumi külastusega kuni 2,5 tundi)	Programm koosneb kolmest 30-minutilise osast. Õpime tundma seeni. Seenenäitus.	Loodusõpetus. Seened.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
September	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa 3-4 muuseumi/tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega/mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
September	Töömurdja PUU (1,5 tundi)	Tutvume puuliikidega, mis etendasid tähtsat osa meie esivanemate argipäevas ja töödes-tegemistes. Kas mõni puu on osaline ka pidupäevades? Selgitame välja, missugune puudest on kõige kangem töötegija.	Ajalugu, tööõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
September	Elu rehetares (1,5 tundi)	Talu elu-olu tutvustavas muuseumitunnis saab tunda rehetare hõngu ning perenaise juhendamisel panna käe külge mitmele talutööletoimetusele, et paremini ette kujutada sajanditagust igapäeva elu Eestimaal. Lisaks töödele tutvume ka rahvamängude ning jõukatsumistega, mida jõudeajal ette võeti.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
9.- 13. september	Kasukast- tagini (2 tundi)	Vaatleme ja arutame vana- aja riietusest tänapäevani.	Tööõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
16.- 20. september	Talupere saunapäev (2 tundi, koos tootlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb neljast 30-minutilise osast. Saun on maainimese tohter: kuidas saunas tervist parandada.	Loodusõpetus. Inimene.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
23. - 27. september	Lambapäev (2 tundi, koos tootlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Lammas annab villa: mida ja kuidas villast teha saab. Programm koosneb neljast 30-minutilise osast.	Loodusõpetus. Inimene, loomad.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee

24.-27. september	Karjalaste mihkclipäev (1,5 tundi)	Teeme lõket ja mängime karjalaste mängu - luurivedamist, vägikaikavedu jne. Kaeme rehetarre ja katame mihkclipäeva piknikulaua.	Eesti keel, keheline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	OKTOOBER			
8.-18. oktoober	Leivaprogramm (1,5 tundi)	Räägime leivateost läbi ajaloo- mida kõike oli vaja teha, et leib valmis saab. Aga tänapäeval? Tuvustame leiva teekonnal kasutatud tööriistu. Vaatleme erinevaid teravilju ja maitseme erinevaid küpsetisi enda tehtud maitsevõiga.	Eesti keel, loodusõpetus, ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
Oktoober	Töömurdja PUU (1,5 tundi)	Tutvume puuliikidega, mis etendasid tähtsat osa meie esivanemate argipäevas ja töodes-tegemistes. Kas mõni puu on osaline ka pidupäevades? Selgitame välja, missugune puudest on kõige kangem töötegija.	Ajalugu, tööõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Oktoober	Elu rehetares (1,5 tundi)	Talu elu-olu tutvustavas muuseumitunnis saab tunda rehetare hõngu ning perenaise juhendamisel panna käe külge mitmele talutööle-toimetusele, et paremini ette kujutada sajanditagust igapäevaelu Eestimaal. Lisaks töödele tutvume ka rahvamängude ning jõukatsumistega, mida jõudeajal ette võeti.	Ajalugu, tööõpetus, keheline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
1. - 7. oktoober	Leivanädal Karilatsis (1,5 tundi)	Suitsuhõngulises rehetoes saad teadmise, kuidas leib on sajandeid eestlase lauale jõudnud. Käime läbi teekonna viljakülvist leivatüki suhupanekuni.	Eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
7.- 11. oktoober	Leiva- ja pudrunädal Mõniste Talurahvamuuseumis (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb neljast 30-minutilisest osast. Viljateradest toiduni: jahvatame terad jahuks, valmistame leiba, saia, kohvi ja kamakäkki.	Loodusõpetus. Inimene. Taimed. Toit.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
14.- 18. oktoober	Linapäev (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb neljast 30-minutilisest osast. Räägime linakasvatusest läbi aegade. Kupardame, lõugutame. Kammime linu. Ketrime ja haspeldame lõnga ning koome kangast. Valmistame näpunööri, köievõrget ja keeruga koormaköit.	Loodusõpetus. Inimene ja keskkond. Tööõpetus - arendab praktilisi oskusi.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	NOVEMBER			
28. okt.- 1. november	Hingedepäev Mõniste Talurahvamuuseumis (1,5 tundi, koos toitlustamisega kuni 2 tundi)	Programm koosneb kolmest 30-minutilise osast. Räägime hingedepäeva kommetest Lõuna-Eestis. Soovi korral väljasõit hingepuude juurde.(2*6 km)	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
4.-8. november	Mardinädal Karilatsis (1,5 tundi)	Sandiskäimise kombed vanasti ja tänapäeval. Meisterdame sandimaske, laulame mardilaule ja käime ka muuseumimajades.	Eesti keel, tööõpetus, muusikaõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
4. - 8. november	Mardipäev Mõniste Talurahvamuuseumis (1,5 tundi, koos toitlustamisega kuni 2 tundi)	Programm koosneb kolmest 30-minutilise osast.Saad teada, kuidas peetakse mardipäeva: mida sel päeval tehakse. Laulame mardilaule, mängime, mõistatame ja maitseme mardi-toitu.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
4. - 26. november	Hakkame santima! (1,5 tundi)	Kes olid sandid, mis nad tegid ja soovisid? Kas teate, et lisaks mardi- ja kadrisantidele olid vanasti ka hingesandid? Räägime santimise kommetest ja võrdleme neid. Vastavalt kalendris borneeritud kuupäevale keskendume rohkem kas mardi- või kadrisandi teemale ja ennast nendeks ka maskeerime. Selleks meisterdame kostüümilisandi. Mängime läbi mardi- või kadriõhtu. Kogeme, mida kõike pidid sandid tegema, enne kui neile midagi head anti- laulma, mängima ja mõistatama.	Eesti keel, tööõpetus, muusikaõpetus, ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
11.- 15. november	Vanaaja koolipäev (1,5 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 2,5 tundi)	Programm koosneb kolmest 30-minutilise osast. Milline oli koolis käimine ja õppimine sada aastat tagasi.	Tööõpetus, matemaatika, eesti keel, kehaline kasvatus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
18.- 22. november	Vanaaja kauplusepäev (2 tundi, koos toitlustuse ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Programm koosneb neljast 30-minutilise osast. Saad teada milline oli maapood sada aastat tagasi. Proovime arvelauaga rehendamist ja kauba pakkimiseks paberitorbiku tegemist. Valmistame komme.	Tööõpetus - meisterdamine. Matemaatika - arvutamine, kaalumine.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee

18.-22. november	Kadrinädal Karilatsis (1,5 tundi)	Räägime ammusest kombest – sandiskäimisest. Ehime ennast kadrisantideks, õpime kadrilaule ja -mänge.	Eesti keel, tööõpetus, muusikaõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
25. - 27. november	Kadripäeva programm Mõniste Talurahvamuuseumis (1,5 tundi, koos toitlustusega kuni 2 tundi)	Miks peetakse Kadripäeva? Õpime selgeks Kadripäeva laulu, et saaks minna Katri jooksmas. Mängime lõbusaid mänge ja meisterdame maski või kübara.	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	DETSEMBER			
3. - 18. detsember	Jõuluprogramm Apteegi eri (1,5 tundi)	Tutvume Võru vana apteegi ajaloo. Saame teada, mis omamoodi koht oli vanasti apteek ja mida kõike seal müüdi. Oleme ise apteekrid, kes peavad tundma taimi: määrame neid, uurime mikroskoobiga, kaalume ja saame teada, milleks neid kasutada. Tühjade kätega ei lähe koju keegi.	Ajalugu, loodusõpetus, matemaatika.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
6. - 21. detsember	Jõulud Karilatsis (1,5 tundi)	Kaasamängitav jõluetendus, kus käiakse erinevates muuseumimajades. Kindlasti kohtame mitmeid jõuluaja tegelasi nt jõulusokku.	Eesti keel, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
12., 17., 18. detsember	Jõulunädal Mõniste Talurahvamuuseumis (2 tundi, koos toitlustamisega kuni 2,5 tundi)	Toimetame üheskoos jõluueelseid toimetusi. Küpsetame karaskit või kaerahelbe kakukesi. Teeme ise kingitusi ja maiustusi. Ehime kuuse vana-aja moodi. Jutustame jõuluteemalisi jutukesi ja õpime selgeks luuletuse	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	VEEBRUAR			
10. - 14. veebruar	Sõbrapäev (1,5 tundi)	Räägime Valentinpäeva kujunemisest ja teeme magusa ampsu. Meisterdame sõbrale vahva kingituse.	Eesti keel, tööõpetus, kunst.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
veebruar - märts	Apteegitund (1,5 tundi)	Tutvume Võru vana apteegi ajaloo. Saame teada, mis omamoodi koht oli vanasti apteek ja mida kõike seal müüdi. Oleme ise apteekrid, kes peavad tundma taimi. Selleks määrame neid, uurime mikroskoobiga, kaalume ja saame teada, milleks neid kasutada. Tühjade kätega ei lähe koju keegi.	Eesti keel, loodusõpetus, matemaatika.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee
21., 25., 26. veebruar	Liuge-liuge lihaheited (1,5 tundi)	Vastlanädalal räägime lähemalt liugumiskombestikust ja vastlatoitudest, mängime lumemänge, meisterdame vastlavurri.	Eesti keel, kehaline kasvatus, tööõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MÄRTS			
veebruar - märts	Apteegitund (1,5 tundi)	Tutvume Võru vana apteegi ajalooga. Saame teada, mis omamoodi koht oli vanasti apteek ja mida kõike seal müüdi. Oleme ise apteekrid, kes peavad tundma taimi. Selleks määrame neid, uurime mikroskoobiga, kaalume ja saame teada, milleks neid kasutada. Tühjade kätega ei lähe koju keegi.	Eesti keel, loodusõpetus, matemaatika.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee
märts	Muuseumid ja arhiivid (1,5 tundi)	Tutvustame muuseumi ja arhiivi olemust. Saame teada nende erinevusest. Vaatame mida hoitakse arhiivis ja missuguseid esemeid muuseumis.	Ajalugu. Muuseum. Arhiiv.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
	APRILL			
6.-9. aprill	Kiigenädal Karilatsis (1 tund)	Lõuna-Eestis algab kiigelkäimine ülestõusmispühadega. Kiigume, otsime "linnupesasid" koos mõisatustega, värvime vanamoodi pühademune, mängime traditsioonilisi mänge.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, muusika.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
7.- 9. aprill	Lihavõttenädal (kuni 2 tundi)	Lihavõtte kombed, meisterdamine, mängud. Munade ettevalmistamine värvimiseks, värvimine ja koksimine. Linnupesade valmistamine ja peidetud munade otsimine.	Rahvakalendri tähtpäev. Keel ja kõne.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
13. - 17. aprill	Jüripäev (1,5 tundi)	Räägime jüripäeva kommetest, karjapoistest, karja väljalaskmisest ja sulaste määramisest. Teeme Jüripäeva ilutoiminguid. Proovime ära tunda loomade jälgi, meisterdame karjaloomi.	Eesti keel, loodusõpetus, tööõpetus, ajalugu.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee
14.-17. aprill	Tohu- ja punutiste meisterdamise nädal (kuni 3 tundi)	Sel nädalal tutvume tohust ja vitstest tehtud käsitööga. Räägime, milleks neid esemeid kasutati, mismoodi valmistati ning kuidas tohtu ja vitsu varuti. Teeme ise käepärastest looduslikest materjalidest esemeid.	Loodusõpetus. Tööõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
21.- 24. aprill	Lambapäev Mõniste Talurahvamuuseumis (kuni 2,5 tundi)	Kes on lammas? Mis häält ta teeb? Mida ta sööb? Mis lammas inimestele annab? Millised on villatööd? Mida lamba villast meisterdada saab?	Loodusõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
30. aprill	Nõianädal: kas nõiamaagiat uskuda või karta? (2 tundi, koos toitlustamise ja muuseumi külastusega kuni 3 tundi)	Lõuna-Eesti vägevad ja legendid nende võimetest. Vaimude ja haldjate maailm. Muinasjutud. Teemakohased mängud ja meisterdamine. Nõiapuud ja taimed. Programm koosneb kuuest 20-minutilise osast.	Eesti keel-muinaslood, legendid, tööõpetus, loodusõpetus.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	MAI			
alates 11. mai	Õue mängima!	Vahest tahaks ainult mängida. Selles programmis me ainult mängimegi erinevaid mänge, nii vanemaid kui ka uuemaid.	Eesti keel, kehaline kasvatus, matemaatika, muusika.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuseum.ee
Mai	Elu rehetares (1,5 tundi)	Talu elu-olu tutvustavas muuseumitunnis saab tunda rehetare hõngu ning perenaise juhendamisel panna käe külge mitmele talutööletoimetusele, et paremini ette kujutada sajanditagust igapäevaelu Eestimaal. Lisaks töödele tutvume ka rahvamängude ning jõukatsumistega, mida jõudeajal ette võeti.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Juuni	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa 3-4 muuseumi/tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega/mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
Mai	Töömurdja PUU (1,5 tundi)	Tutvume puuliikidega, mis etendasid tähtsat osa meie esivanemate argipäevas ja töödes-tegemistes. Kas mõni puu on osaline ka pidupäevades? Selgitame välja, missugune puudest on kõige kangem töötegija.	Ajalugu, tööõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
mai	Vargamäe argipäev (koostöös Filmi Vargamäega, programmi pikkus 3 tundi)	Proovime talupere töid ja tegevusi ning räägime talupere argipäevast Mäe Andrese ajal.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, tööõpetus, meisterdamine.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
05.-08. mai	Kemmergu- ja kätepesupäev (kuni 2,5 tundi)	Tutvume 100 aasta taguste hügieenitoimingutega. Saame teada, mis on kemmerg ning kuidas seda vanasti kasutati. Kuidas pesti vanasti käsi?	Mina ja keskkond. Inimeseõpetus.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
12.-15. mai	Metsanädal (kuni 2,5 tundi)	Räägime metsaandidest ja õpime tundma puid ning metsas kasvavaid taimi. Tutvume talupere metsatöödega. Programm koosneb kuuest 20-minutilise osast.	Loodusõpetus. Mets. Mina ja keskkond. Kunst. Liikumine.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
19. mai-22. mai	Talulaste mängumaa (2,5 tundi)	Saame teada, milliste mänguasjadega ja milliseid mänge mängisid talulapsed umbes 100 aastat tagasi. Mängime ja meisterdame.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, tööõpetus, meisterdamine.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee
26.- 29. mai	Talupere kevadtööd (kuni 2,5 tundi)	Tutvustame talus tehtavaid kevadtöid. Saame teada, millised olid vanasti kevadised laste-, naiste- ja meestetööd talus. Programm koosneb neljast 30-minutilise osast.	Loodusõpetus. Inimene.	Mõniste Talurahvamuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuseum@wi.ee www.monistemuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	JUUNI			
1. juuni	Lastekaitsepäev Karilatsis (1,5 tundi)	Mõnus meisterdamisnurk Karilatsi kooliõuel - tee endale vanaaja laste mänguasi - pajupill, pall, rätinukk või paat. Koolipreili pajatab vanaaja ja väga-vanaaja lugusid.	Tööõpetus, eesti keel.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
01.-12. juuni	Talulaste mängumaa (2,5 tundi)	Saame teada, milliste mänguasjadega ja milliseid mängisid talulapsed umbes 100 aastat tagasi. Mängime ja meisterdame.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, tööõpetus, meisterdamine.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
2.- 5. juuni	Suvistepühade kombed (2 tundi)	Kõneleme, kuidas tähistati suvistepühi talus, külas ja kirikus ning millised olid pühadega seotud maagilised toimingud, kombed ja uskumused. Kuidas ehiti suvistepüha kambreid? Kuidas mehelemineku eas neiud ennast ehtisid? Kuidas naisevõtmiseas poisid oma plaanidest tüdrukutele märku andsid?	Rahvakalendri tähtpäev.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
Juuni	Muuseumipäev Karilatsis	Muuseumipäeva kestel saab klassitais lapsi osa kolmest-neljast tegevustunnist (nt Maastikumäng, Elu rehetares, meisterdamine puust ja lõngast), aega jääb ka lõunasöögiks ja vabaks tegevuseks. Päeva on võimalik kombineerida vaheldumisi koolitundidega/mitme klassikomplektiga.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
juuni	Vargamäe argipäev (koostöös Filmi Vargamäega, programmi pikkus 3 tundi)	Proovime talupere töid ja tegevusi ning räägime talupere argipäevast Mäe Andrese ajal.	Keel ja kõne, mina ja keskkond, liikumine, tööõpetus, meisterdamine.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Muuseumid ja arhiivid (1,5 tundi)	Tutvustame muuseumi ja arhiivi olemust. Saame teada nende erinevusest. Vaatame mida hoitakse arhiivis ja missuguseid esemeid muuseumis.	Ajalugu. Muuseum. Arhiiv.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
juuni	Õue mängima!	Vahest tahaks ainult mängida. Selles programmis me ainult mängimegi erinevaid mängu, nii vanemaid kui ka uuemaid.	Eesti keel, kehaline kasvatus, matemaatika, muusika.	Vana-Võromaa Kultuurikoda, tel +372 5804 6692 Airi.Ryytli@wi.ee vorumuuseum.ee

KUUPÄEV	TÄHTPÄEV	TEGEVUSE SISU	SEOS ÕPPEKAVAGA	MUUSEUM JA KONTAKTID
	JUUNI			
Juuni	Elu rehetares (1,5 tundi)	Talu elu-olu tutvustavas muuseumitunnis saab tunda rehetare hõngu ning perenaise juhendamisel panna käe külge mitmele talutööletoimetusele, et paremini ette kujutada sajanditagust igapäevaelu Eestimaal. Lisaks töödele tutvume ka rahvamängude ning jõukatsumistega, mida jõudeajal ette võeti.	Ajalugu, tööõpetus, kehaline kasvatus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee
9.-12. juuni	Rattanädal (kuni 2 tundi)	Õppepäeval saame teada ratta päritolust ja sellest, miks ratast üldse vaja on. Kust pärineb ratas? Milleks ratast vaja oli ja on tänapäeval? Missugused on erinevad rattad? Erinevate rataste eesmärk? Jalgratas ja tema lugu? Ratta areng kuni tänapäevani.	Ajalugu.	Mõniste Talurahvamuuseum, tel +372 525 7027/+372 5622 7650 monistemuuseum@wi.ee www.monistemuuseum.ee
Juuni	Töömurdja PUU (1,5 tundi)	Tutvume puuliikidega, mis etendasid tähtsat osa meie esivanemate argipäevas ja töödes-tegemistes. Kas mõni puu on osaline ka pidupäevades? Selgitame välja, missugune puudest on kõige kangem töötegija.	Ajalugu, tööõpetus.	Karilatsi Vabaõhumuuseum, tel +372 5801 8601/+372 5210 671 polvamaa@wi.ee karilatsimuuseum.ee